

יסודות תכנון עזבונות בארה"ב - חלק 1

מאת עו"ד מונטי סילבר

שלא כמו במדינות רבות, ובהן ישראל, ארצות הברית מטילה מס מוות. זהו מס אשר מוטל על שווי נכסיו של אדם בעת מותו. בשונה ממס ההכנסה, אותו רובנו שונאים לשלם, שיעור מס המוות (שנקרא מס עיזבון) לאנשים העתידיים למות בשנת 2011 והילך הוא דרקוני במיוחד ועומד על 55 אחוזים משווי נכסי המנוח. מטרת מאמר זה להסביר את המושגים הבסיסיים של מס העיזבון, על מי ועל מה מוטל מס זה, וכן להדגים טכניקות תכנון מס בסיסיות על מנת להקטין את המס.

מס העיזבון מוטל על 2 קבוצות של אנשים: קבוצה א' - אזרחי ותושבי ארה"ב - על חברי קבוצה זו מוטל מס על שווי נכסיהם בכל העולם. קבוצה ב' - מי שאינם אזרחים או תושבי ארה"ב - על חברי קבוצה זו מוטל מס רק בנוגע לנכסים המצויים בארה"ב. מאמר זה יעסוק במס העיזבון לאזרחים ו"תושבים" אמריקאים. מאמר משלים יעסוק במס העיזבון לאנשים שאינם אזרחים או "תושבים" אמריקאים.

באשר לאזרחי ותושבי ארה"ב, מס העיזבון אינו מוטל על כלל הנכסים של המנוח. אלא על אדם אשר ימות במהלך שנת 2011 או אחריה, מס העיזבון יוטל בגובה של 55 אחוזים וזאת רק לגבי ערך העיזבון שמעל למיליון דולר. אדם המוערך בשווי של פחות ממיליון דולר לא ישלם מס עיזבון כלל!!!

בהנחה שאזרח או תושב ארה"ב נפטר, והוא נשוי לבן זוג שהינו אזרח או תושב ארה"ב אף הוא, קיימת חשיבות רבה לתכנון מס העיזבון בהנחה ששווי נכסיהם הינו יותר ממיליון דולר. מדוע?

ניקח לדוגמה של זוג נשוי ולהם נכסים בשווי של 1,500,000 דולר. כשבן הזוג הראשון נפטר, ובהנחה שכל או רוב הנכסים יועברו לבן זוג השורד, לא מוטל מס עיזבון כלל בשלב זה. זאת משום שדיני מס העיזבון קובעים שמש עיזבון לא משולם משווי הנכסים העוברים מהמנוח לבן הזוג. לעומת זאת, כשבן הזוג השני נפטר, ושווי הנכסים הינם 1,500,000 דולר, אז מס עיזבון בגובה של 55 אחוזים יחול על שווי הרכוש של הבן זוג השני שמעל למיליון דולר. הסיבה לכך היא שהבן זוג הראשון לא השכיל לנצל את פטור מיליון הדולר ובחר לחלק לאשתו את כל נכסיו, זוהי טעות. תכנון מס פשוט יכול היה לחסוך לזוג סכום של 302,500 דולר, או 55 אחוזים מתוך חצי מיליון הדולר.

האם כלל הנכסים המצויים בכל העולם של אזרח או תושב ארה"ב יחושבו לצורך הטלת מס העיזבון? בעיקרון כן. עם זאת, קיימים פטורים מסוימים המורידים את שווי העיזבון של המנוח לצרכי מס:

1. כאמור לעיל, כל הרכוש העובר לבן הזוג ששרד לא ממוסה בעת פטירת הבן זוג הראשון.

2. ניכוי צדקה - רכוש שעובר לצדקה לא ייחשב כחלק משווי נכסי הנפטר.

3. משכנתאות וחובות מסוימים יקטינו את שווי נכסי הנפטר.

כיצד אדם, עוד בחייו, יוכל להפחית ממס העיזבון שעתיד להיות מוטל עליו במותו? הענקת מתנות היא דרך להפחית את שווי הנכסים. כל אדם יכול להעניק מתנה בשווי של 13,000 דולר בשנה לכל נמען. לדוגמא, לזוג נשוי יש 5 ילדים. כל אחד מבני הזוג יכול להעניק לכל ילד מתנות בשווי 13,000 דולר בשנה. בדרך זו ההורים יכולים להפחית משווי נכסיהם סכום של 130,000 דולר בשנה. הוצאות שכר לימוד והוצאות רפואיות גם הן מפחיתות משווי הנכסים, כך שהורים שמשלמים את הוצאות הלימוד וההוצאות הרפואיות של הילד יכולים להוריד הסכום נוסף זה מערך עיזבונם.

האם אדם יכול להימנע ממס עיזבון באמצעות הענקת מתנה לילדיו של כלל נכסיו לפני מותו? אם כך היה הדבר, כולם היו נוהגים כך ואף אדם לא היה משלם מסים. אם כך, מהו הדין אם אדם מעניק לאחר, בחייו, סכום שעולה על 13,000 דולר בשנה? כיצד הדבר משפיע על מס העיזבון?

כדי להתמודד עם מצב זה, דיני מס העיזבון קובעים כי מתנה ששווייה עולה על 13,000 דולר בשנה, תיכלל בחישוב הנכסים אשר עליהם יוטל מס העיזבון. לכן, אם הורה מעניק לילדו 2 מיליון דולר יום לפני המוות, הסכום בקיזוז 13,000 הדולר יתווסף בחזרה לעיזבון לצורך חישוב מס העיזבון.

נק' אחרונה החשובה לציון: מהו הדין כאשר בן זוג שהינו אזרח או תושב ארה"ב נפטר ובת זוגו אינה אזרחית או תושבת ארה"ב? הרי כפי שציינו, מי שאינם אזרח או תושב ארה"ב משלם מס עיזבון רק בנוגע לנכסים המצויים בארה"ב. האם המשמעות היא שכאשר האזרח ימות ויותיר את כלל נכסיו לאשתו שאינה אזרחית, האישה יכולה לעבור לחו"ל למכור את נכסיה בארה"ב ובכך להימנע ממס עיזבון? אופציה כזאת נראית מעניינת בייחוד מכיוון שלצרכי מס עיזבון המונח "תושב" פירושו מי שחי ומתכוון להמשיך לחיות בארה"ב. אין כל קשר לגרין קארד!! כך שבעיקרון, בן זוג שורד שאינו אזרח אך בעל גרין קארד יכול לעזוב את ארה"ב בלי לוותר על הגרין קארד, לממש את הנכסים בארה"ב, ובכך להימנע ממס עיזבון. האם תרחיש זה אפשרי?

לא. כדי להימנע מהתרחיש המתואר לעיל, שלטונות המס קבעו שאם בן הזוג השורד אינו אזרח אמריקאי, מס העיזבון יחול בעת פטירת בן הזוג הראשון על שווי כל הנכסים העוברים לבן הזוג השורד שאינו אזרח אמריקאי. קיים חריג לחוק זה המאפשר דחיית מס העיזבון במצב הנ"ל, וזאת על ידי הקמת "נאמנות מקומית מאושרת" (QDOT). במצב כזה מס העיזבון ישולם:

1. כשהקרן משולמת מתוך הנאמנות.

2. כשהנאמנות מפסיקה להיחשב ל"נאמנות מקומית מאושרת".

3. בן הזוג השורד נפטר.

לסיכום, מס עיזבון של 55% חל על אזרחים ותושבים אמריקאים הנפטרים ב- 2011 והילך. המס חל אם שווי הנכסים גדול ממיליון דולר. בין אם מדובר האדם נשוי או לא, יש צעדים שאפשר לנקוט אל מנת למזער את מס העיזבון.

אתם מוזמנים לבקר באתר האינטרנט שלנו: www.gkl.co.il.

אם יש לכם שאלות או הערות בנוגע למאמר, הינכם מוזמנים ליצור קשר עם עו"ד סילבר באמצעות דוא"ל: monte@gkl.co.il.

מאמר זה משמש לצרכים אינפורמטיביים בלבד, ואין לראות בו משום עצה משפטית או חו"ד משפטית.